

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Imbecillitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

DE MURE. CAP. XXX.

Murem associari sibi depositum mustelæ nomen, cum præfertim in omni familiaris suppellectile corrumpta, non minorem mus injuriam & detrimentum afferre soleat, quam mustela.

DETIMENTUM. CAP. XXXL

PREcipuum enim ejus est significatum, ut hieroglyphicum detimenti sit atque perditionis: is siquidem, ut apud Ciceronem est, dies ac noctes aliquid semper rodit, ac omnia quæ rodit inquinat & inutilia reddit. Quare in ostentis quoque, si mures aliquid corrosint, perniciosa portentia ajebant iis, quorum instrumentum aut opus esset, quod ita corruptum erat. veluti ante Mariscum bellum, quod clypeos Lanuyii abrofissent, maximum id portentum aruspices dixerunt, & eorum quæ subsecuta sunt incommodeorum indicium. Jam & Carboni Imperatori mures exitium abrosis faciliis, quibus in calceatu utebatur, portendere. Sed falso risit hæc Cato, cum eum quidam consuleret, quid ostenti esset, quod forices noctu caligas abrofissent: respondit enim is, non esse ostentum si forices caligas abrodant, sed si caligæ forices ipsos abrofissent. Sed enim Cicero, quamvis id & ipse rideat, cum jam Respublica titubare coepisset, Platonis politiam corrosam turpiter à muri bus apud se deprehendit. Et si parva licet conferre cum magnis, nos quoq; portenta hæc tetigere.

Nam quamprimum Romanum applicui, sedemq; ibi fixi, ne miserrimas incensa, devastata, ac pene diruta patria calamitas, fodiissimasq; clades ante oculos in dies mihi atrociores spectando fieri sentirem, mihi accidit ut pulcherrimum Horatii opusculum, quod in deliciis habebam, mures à liciis, quibus conglutinatus erat, protinus ab oderent, omnibusq; paginis ita diligenter inutilem codicem efficerent: mox & Pindarum aggressi, eum quoq; ab eadem parte qua plicatus conglutinatusq; erat, inquinarunt, quod ostenti loco fuisse, eventus postea comprobavit, non esse tunc Romæ locum Musis, & amencioribus his disciplinis: idque magna & studiorum meorum & diurni temporis jactura compertum habui, donec vicesimo post anno, ex quo huc migraveram, Hippolyti Medicis discipuli mei liberalitate atque beneficentia, fui tandem sublevatus, usu rerum ad vitæ necessitatem, quod satis esse duxi, sufficero.

OPTIO. CAP. XXXII.

Eodem utebantur hieroglyphico Sacerdotes Ægyptii, si optionem atque judicium significare voluissent. Mus quippe plures diversosque panes aut poma nauctus, purissimum optimumque ex omnibus quo vescatur, deligit. Quapropter in panificiis emundis, optionem ex hujusmodi murum indicio facere solitum est multis. Idem in fructibus aliis, præfertimque melopeponibus, summa nepotum curiositate observari videmus: cum eos meliores esse constet, quos mures cœperint abrodere, Plinius ubi de Ponticis muribus loquitur, mirari videtur, quoniam modo authores intellexerint eorum palatum in gustu sagacissimum esse.

IMBECILLITAS. CAP. XXXIII.

Sunt qui per murem exanimatum, imbecillitatem intelligi posse tradant: is siquidem minimo quoque incommodo exanimat: plerumque vero sponte moritur effluentibus intestinis, hinc *μυρος ἐλεθηγον* dici solet, qua similitudine Menander usus est, ut citat Ælianus lib. 3. cap. 10. cum valitudinarius quispiam ipsa fuerit naturæ imbecillitate consumptus. Muribus enim in universum vita brevissima, unde musculus apud Horatium alteri ait: *Vive memor quam sis ævi brevis*. Sunt qui putent foricem ea de causa dictum, quia *στρεψη* apud Gracos putridum significet, quod huic quæ de loquimur imbecillitati congrueret. Sedenim multo magis placet eorum sententia, qui quemadmodum siue *εἰδές ἀνοιξαντα* factum constat, ita *εἰδές στρεψη* foricem deductum asseverant. Nicander sane *στρεψη* mures appellavit Æolium lingua, apud quos *εῖ*, hoc est, sus, *στρεψη* dicitur. Murem vero, quod rostrum habeat suilli per quam simile, suis etiam cognomento dicunt, quod interpres Nicandri

observavit. Sus vero forexque tanta concordia naturæ consentiunt, ut quod Magi tradunt, si quis muris jecur in fico porco vorandum dederit, animal id eum qui dederit, nullo edito grunnu ultro deinceps adsecatetur quoquo ierit, quod ego Patavii factum memini nonnullorum juvenum ast, qui ganeæ potius quam disciplinis dediti erant, non sine totius vicinia querelis, quæ sibi porcos in certis authoribus abduci lamentabatur.

AMATORIÆ DELICIAE. CAP. XXXIV.

LOnge vero diversum illud, quod illecebras amatorias, petulcioresque lascivias per album munrem significare, non Ægyptiorum modo commentum, verum & Græcorum fuit. Nam de muris salacitate multa fuit à plerisque prodita: sed præcipue mihi videtur Plautus rem expressissime, ubi Phronisium Dinarcho suadere conatur, ut multivolus sit in re venerea, sic enim ait: *Sed tamen cogitato mus pusillus quam sit sapiens bestia, atatem qui uni cubili nunquam committit suam, qua si unum obdeatur, aliunde profugium querit.* Moris vero fuisse muris nomine amatoribus ad blandiri, ex Epi-

Auctor AE
rianus l. 12.
6.10.

grammatarii versu noscitur:

Nam cum me murem, cum me tua lumina dicas.

Ob notissimam verò muris salacitatem, mulierem quandam portentosæ libidinis, qualem nosti Messalinam fuisse memorant, ab Epicrate Myonam, quasi nos Murinam dicamus, appellatam à Ælianu,

INTAMINATA MUNDITIA. CAP. XXXV.

Mus albus
vix.

Quem vero intelligat Ælianu & Philemon per album murem, nemo ex nostris, quod hactenus legerim, explicavit: si tamen ad Plinium & alios probatissimos authores aspiceris, eum esse conjicies, quem Armenium vocamus, villi pelliumque mollitie delicatum, Francisci Petrarçæ variis pro castitatis hieroglyphico nobilitatum: utpote qui delicationis cujusdam munditia exemplar haudquaquam ignobile esset, cui scilicet spurcitia tantæ sit abominationi, ut limo ante osium cavi illito, capi potius à venatoribus, quam eo feedari patiatur: quod cum sanctiores sit amoris proprium, intemerata castitatis symbolum, quæ divina tantum flamma succendatur, à peritissimis rerum ponitur.

ARGIVI CAP. XXXVI.

Invenitur & in numis muris signum: eam vero Argivorum præcipue monetam fuisse, Plutarchus ait, apud quos suislet moris, ut numum imagine muris insignitum cuderent,

DE FELE. CAP. XXXVII.

Piñ. lib. 19. **S**i pro Æluro Felem reddidero, satis scio paratos emissarios esse qui medentibus invadant. Sed enim quæ Plinius de Fele refert, dum quærit quo silentio, quamque levibus vestigiis avibus obrepant Feles, quamque occulto speculati in musculos insiliant: tum ea quæ ab Anniano Poëta memorantur apud Gelliū, quæ ab Ægyptiis eo superfunt memoriaz prodita, cuius oculi ad vices Lunæ, aut ampliores sunt, aut minores domestico huic animali, quod Albertus modo cattum, modo Murilegum appellat, congruere manifestum est. Sunt & qui Musionem vocent: Felem autem alii, quæ vul-

6.73. *Varia felic.* *nominata.* *g.º Felina, alii qui Martes appellatur, esse volunt, eoque & Varronis & Columellæ autoritatem trahunt. Nam quæ illi una cum Nicandro de venatu avium clandestino nocturnoq; tradunt, Martem id facere satis exploratum est. Sed quoniam de harum nomine pleriq; certant, ne temere uni magis quam alteri faveamus. Æluri vocabulum interim usurpabimus, de quo in antiquo Festi Pompeji codice hæc adinueni: *Est Ælurus animal Leonis cum procreatur persimile, olim sylvestre: maxime muribus adversatur, salax, oculi cuius acie flammæ, ad imitationem Luna crescent & decrescent. Nam veluti Luna pro solaris luminis participatione faciem quotidie variat, ita Ælurus pari cum Luna conditione affectur: nunc aquila, nunc immunita papilla, prout Luna orbis nunc se plenum, nunc dimidiatum, nunc cæsum, nunc tuberosum ostentat.* Licinius Umbrius in Nereia: Murium singulæ Ælurorum oculi, ut minutis lo-*

543